Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Voorzitter CvB J. van Kessel
Koning Willem I College
Postbus 122
5201 AC 's-Hertogenbosch

Interim-voorzitter CvB F. van Hout
ROC Rivor
Postbus 365
4000 AJ Tiel

Middelbaar Beroeps Onderwijs
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

[redacted]

Onze referentie
66845011

Datum

Betreft Besluit op uw aanvraag voorgenomen bestuursoverdracht en institutionele fusie Koning Willem 1 college en ROC Rivor

Bijlagen

1. Advies en analyse CMMBO over voornemen fusie ROC Rivor Koning Willem I College

Als u belang hebt bij dit besluit, dan kunt u hiertegen binnen 6 weken, gerekend vanaf de verzenddatum, bezwaar maken. Stuur uw bezwaarschrift naar DUO, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. U kunt uw bezwaar ook digitaal indienen op www.bezwaarschriftenocw.nl.

Geachte heer Van Kessel, heer Van Hout,

Op 29 juni heb ik uw aanvraag ontvangen om goedkeuring te verlenen aan een bestuursoverdracht (ook wel bestuurlijke fusie genoemd) per 1 januari 2027 en aan een institutionele fusie per 1 augustus 2027. Deze bestuurlijke fusie betreft de overdracht door de Stichting Regionaal Opleidingen Centrum Rivor van de instelling Rivor (BRIN: 04CY) aan de Stichting Regionaal Onderwijs Centrum Noordoost-Brabant. Deze laatstgenoemde stichting is de rechtspersoon die Koning Willem I College (BRIN: 04FO) en BBO De Schalm (BRIN: 24ZW), in stand houdt. De institutionele fusie betreft de samenvoeging van de instellingen Regionaal Opleidingen Centrum Rivor (BRIN: 04CY) en Koning Willem I College (BRIN: 04FO) tot de instelling Koning Willem I College met BRIN-nummer 04FO.

Ik heb uw aanvraag voor beide fusies voor advies voorgelegd aan de Commissie Macrodoelmatigheid mbo (hierna: commissie). De commissie heeft onder andere onderzocht of de afspraken die door beide partijen zijn gemaakt over het fusieproces vertrouwen geven om de fusie succesvol te laten verlopen en de continuïteit van het onderwijs in Rivierenland te waarborgen. De commissie heeft op 1 september 2026 advies aan mij uitgebracht over uw aanvraag. Het integrale advies is gevoegd bij dit besluit. Ik heb besloten beide fusies goed te keuren, in deze brief ga ik in op mijn besluit en op het advies van de commissie.

Een belangrijke aanleiding voor de fusie is de structurele daling van het aantal studenten van Rivor als gevolg van demografische krimp in Rivierenland. De demografische krimp heeft er de afgelopen jaren toe geleid dat meerdere opleidingen niet konden worden voortgezet en dat de continuïteit van het middelbaar beroepsonderwijs in Rivierenland onder druk is gezet.

De kwetsbare positie van het mbo in Rivierenland is door mijn ministerie eerder al onderkend. Met de regeling 'Aanvullende middelen studentendaling mbo 2025-2027' is hier ook op ingespeeld. Bij het uitwerken van de regeling is gezorgd voor een passende – tijdelijke – aanvullende bekostiging voor Rivor. Ook is het mogelijk gemaakt dat de extra bekostiging ingezet mag worden voor kosten die samenhangen met (de voorbereiding van) een fusie.

Hierdoor is aan Rivor in 2025 € 4 miljoen uit de regeling 'Aanvullende middelen studentendaling mbo 2025-2027' toegekend. Bij toekenning van deze middelen heeft mijn voorganger met Rivor afgesproken dat zou worden toegewerkt naar een structurele en duurzame oplossing voor de continuïteit van het mbo in de regio. Deze fusie tussen Rivor en het KW1C geeft invulling aan deze afspraak. Na gesprekken in het verleden met meerdere instellingen over samenwerking en fusiemogelijkheden, is de keuze uiteindelijk gevallen op het Koning Willem I College. Deze keuze acht ik begrijpelijk gezien de regionale positionering, inhoudelijke aansluiting en bestuurlijke stabiliteit. De regionale aansluiting is ook zichtbaar in de onderwijsdeelname: op dit moment volgt al meer dan 28% van de studenten uit Rivierenland een opleiding bij het KW1C.

De commissie erkent dat een bestuurlijke en institutionele fusie noodzakelijk is om een arbeidsmarktrelevant opleidingsaanbod in Rivierenland te kunnen continueren. Verder heeft de commissie onderzocht of de voorgenomen fusie in lijn is met de gestelde fusievoorwaarden. Zij concludeert dat de macrodoelmatigheid van de fusieorganisatie voldoet aan de gestelde eisen en er randvoorwaarden aanwezig zijn om de externe macrodoelmatigheid verder te verbeteren, mede op basis van aanbevelingen van de nieuwgevormde omgevingsraad. Binnen de instellingen zijn de medezeggenschapsraden goed betrokken geweest bij de voorbereiding van de fusie en er blijkt intern voldoende draagvlak te zijn. Daarbij is het van belang dat de menselijke maat voor studenten en medewerkers behouden blijft, zoals is voorgenomen.

Vanuit het oogpunt van de toetscriteria is daarnaast gekeken naar de spreiding en bereikbaarheid van onderwijsvoorzieningen. De commissie concludeert dat deze na de fusie voldoende blijven gewaarborgd, ook voor jongeren in een kwetsbare positie. De commissie heeft ook geconstateerd dat de fusieorganisatie de ambitie heeft om de kwaliteit en responsiviteit van het onderwijs in Rivierenland te versterken en dat hiervoor in beginsel goede randvoorwaarden zijn opgesteld. De fusie biedt daarnaast mogelijkheden om, in overleg met de omgevingsraad en andere stakeholders, opleidingen die de afgelopen jaren zijn gestopt opnieuw aan te bieden en zo een volwaardig en divers opleidingsaanbod in Rivierenland in stand te houden. Hierbij is het belangrijk om oog te blijven houden voor cultuurverschillen en de toegankelijkheid van het onderwijs voor studenten met een kwetsbare positie ook inhoudelijk te blijven waarborgen, zodat zij na de opleiding vaker aan het arbeidsproces kunnen gaan deelnemen.

De onlangs toegekende RIF-subsidie kan hieraan een waardevolle bijdrage leveren. Met deze subsidie is het project CircuLEREN opgezet, dat zich richt op het beter voorbereiden van werkzoekenden op de arbeidsmarkt van de toekomst en het vergroten van hun kans op duurzaam werk. Daarbij is er ook nadrukkelijk aandacht voor jongeren in een kwetsbare positie, zoals jongeren zonder startkwalificatie en statushouders.

Daarnaast is er ruimte om het opleidingsaanbod beter af te stemmen op de regionale arbeidsmarkt. Hierin is het noodzakelijk dat het KW1C tijdig overlegt met andere opleidingen in de regio en aangrenzende regio's, zowel over het in stand houden van kleine, arbeidsmarktrelevante opleidingen, als over het

ontwikkelen van nieuwe opleidingen in Rivierenland. En dat er gezamenlijk verantwoordelijkheid wordt genomen voor een evenwichtige spreiding van opleidingen in de regio.

Onze referentie
66845011

Ik waardeer de verantwoordelijkheid die Rivor en het KW1C nemen in de regionale uitdagingen waar Rivierenland voor staat. Juist in een regio die door demografische ontwikkelingen voor de opgave staat om een breed en toegankelijk aanbod van beroepsopleidingen in stand te houden, is deze inzet van grote betekenis. Hoewel de regio op basis van de meest recente demografische prognoses niet in aanmerking komt voor een structurele toegankelijkheidstoeslag in het kader van de herziening van de bekostiging mbo, blijft het van belang dat studenten in Rivierenland toegang houden tot een kwalitatief en passend mbo-aanbod. De inzet van het KW1C en alle betrokken partijen om hieraan bij te dragen is van grote maatschappelijke waarde

Op basis van voorgaande overwegingen adviseert de commissie mij de bestuursoverdracht en de institutionele fusie goed te keuren. Dit advies neem ik over. De fusieaanvraag geeft mij het volste vertrouwen dat u erin slaagt om de bestuurlijke en institutionele fusie succesvol te laten verlopen en de continuïteit van het onderwijs in Rivierenland te waarborgen.

BESLUIT
Gelet op de artikelen 2.1.4 en 2.1.8 van de Wet educatie en beroepsonderwijs, en het advies van de commissie verleen ik goedkeuring aan de bestuursoverdracht op 1 januari 2027 en de institutionele fusie op 1 augustus 2027 tussen Koning Willem I College en ROC Rivor.

Voor de volledigheid wijs ik u op het bepaalde in artikel 2.1.5, eerste en tweede lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs, waarin is bepaald dat de bestuursoverdracht bij notariële akte geschiedt. Bij deze akte verbindt het bevoegd gezag van ROC Rivor zich om de rechten ten aanzien van de gebouwen en terreinen en roerende zaken met betrekking tot de instelling over te dragen aan het bevoegde gezag van het Koning Willem I College. Deze akte geldt tevens als akte van levering als bedoeld in artikel 89 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek. In de akte wordt bepaald dat het Koning Willem I College het personeel van ROC Rivor in gelijke betrekkingen in dienst neemt met ingang van 1 januari 2027. Door de bestuursoverdracht treedt het Koning Willem I College in alle uit de wet voortvloeiende rechten en verplichtingen van ROC Rivor, onverminderd hetgeen verder voor de overgang naar burgerlijk recht is vereist.

Ik wens u, uw medewerkers en studenten daarbij veel succes.

Met vriendelijke groet,

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Rianne Letschert

CMMBO
commissie
macrodoelmatigheid
mbo

Onderwerp: **Advies over voornemen bestuurlijke fusie ROC Rivor en Koning Willem I College**

Datum: 1 september 2026

Aanleiding

De bevoegde gezagen van ROC Rivor en Koning Willem I College hebben op 29 juni 2026 een aanvraag ingediend bij de minister van OCW voor goedkeuring van een bestuurlijke fusie per 1 januari 2027 een institutionele fusie per 1 augustus 2027. Deze bestuurlijke fusie betreft de overdracht door de Stichting Regionaal Opleidingen Centrum Rivor (nr. bevoegd gezag 40190, vestigingsplaats Tiel), de rechtspersoon die de instelling Rivor (brinnr. 04CY) in stand houdt, aan de Stichting Regionaal Onderwijs Centrum Noordoost-Brabant (nr. bevoegd gezag 31069, vestigingsplaats 's-Hertogenbosch), de rechtspersoon die Koning Willem I College (brinnr. 04FO) en BBO De Schalm (brinnr. 24ZW), in stand houdt.

De institutionele fusie gaat over de samenvoeging van de instellingen Regionaal Opleidingen Centrum Rivor (brinnr. 04CY) en Koning Willem I College (brinnr. 04FO) tot de instelling Koning Willem I College (brinnr. 04FO).

De Commissie macrodoelmatigheid mbo (CMMBO) heeft de taak de minister van OCW te adviseren over de voorgenomen fusie. Hierbij brengt de CMMBO haar advies uit.

Overwegingen

De analyse van de voorgenomen fusie is uitgevoerd op basis van de criteria in de 'Regeling en beleidsregels fusietoets in het onderwijs 2017' (hierna: de Beleidsregel). Op basis van de uitgevoerde analyse (zie bijlage 1) komt de CMMBO samengevat tot de volgende overwegingen:

Algemeen:

Als gevolg van demografische krimp is de instroom van ROC Rivor de afgelopen jaren gedaald en heeft de instellingen verschillende opleidingen moeten stoppen omdat deze niet meer kostendekkend kon aanbieden. Het ministerie van OCW heeft daarom bij de toekenning van middelen in het kader van de regeling 'Aanvullende middelen studentendaling mbo 2025-2027' aan ROC Rivor de voorwaarde gesteld om een structurele duurzame samenwerking met een grotere onderwijsinstelling aan te gaan om de continuïteit van het middelbaar beroepsonderwijs in Rivierenland te waarborgen.

De combinatie van demografische krimp, arbeidsmarkttransitie, de beperkte schaal en, als gevolg daarvan, verslechterende financiële positie van ROC Rivor, maakt dat Rivor onvoldoende toekomstperspectief heeft om als zelfstandige instelling te kunnen blijven voortbestaan. Mede op verzoek van OCW heeft ROC Rivor daarom sinds 2022 gesprekken gevoerd met verschillende potentiële fusiepartners. De keuze voor een fusie met het Koning Willem I College is gebaseerd op regionale positionering, inhoudelijke aansluiting en bestuurlijke stabiliteit. Deze fusie betreft

feitelijk een overname van ROC Rivor door Koning Willem I College. Met de fusie wordt beoogd dat nieuwe studenten uit Rivierenland dicht bij huis met een opleiding kunnen starten, waarbij medewerkers van ROC Rivor een goede plek met voldoende ontwikkelmogelijkheden kunnen vinden in de nieuwe organisatie.

Tegen deze achtergrond staat in de beoordeling door de CMMBO niet zozeer de vraag centraal óf ROC Rivor moet fuseren, maar de vraag of de afspraken die beide partijen hebben gemaakt over het fusieproces vertrouwen geven om de fusie succesvol te laten verlopen en de continuïteit van het onderwijs in Rivierenland te waarborgen.

Op basis van de uitgevoerde analyse (zie bijlage) komt de CMMBO tot de volgende overwegingen:

Regionale context:
ROC Rivor is een klein regionaal opleidingscentrum dat onderwijs verzorgt voor de regio Rivierenland, op locaties in Tiel en Geldermalsen. Het aantal mbo-studenten bij Rivor is de afgelopen vier jaren gedaald van ruim 2.000 naar minder dan 1.900 studenten. Voor de komende jaren verwacht ROC Rivor een verdere daling van het aantal studenten.

Koning Willem I College, een grote mbo-instelling met ruim 17.000 studenten, verzorgt beroepsonderwijs vanuit vijftien locaties. Negen daarvan bevinden zich in ’s-Hertogenbosch, twee in Cuijk, drie in Oss en één in Veghel. Koning Willem I College is in 2022 gefuseerd met ROC de Leijgraaf.

Het verzorgingsgebied van beide instellingen samen bestaat uit de regio’s Rivierenland, Noordoost-Brabant, West-Brabant, Zuidoost-Brabant, Noord-Limburg en Rijk van Nijmegen met als zwaartepunten Tiel en omgeving, en ’s-Hertogenbosch en omgeving. De grootste overlap zit in de gemeente West-Betuwe.

Het totaal aantal mbo-studenten van beide instellingen samen ligt rond de 19.000. Uit de data van DUO blijkt dat Rivor en Koning Willem I College tot 2040 een krimp van respectievelijk 13% en 9% kunnen verwachten.

Rivierenland kenmerkt zich door een grote vertegenwoordiging van sectoren als tuinbouw, industrie, bouw, logistiek en groothandel. Het gebied staat bekend om de fruitteelt en (glas) tuinbouw, maar ook veehouderij komt veelvuldig voor in het gebied. De meeste vacatures die medio 2024 openstonden in Rivierenland waren voor beroepen op mbo-niveau.

Sectoren met de grootste structurele tekorten en tevens het grootste groeipotentieel in Rivierenland zijn zorg & welzijn, techniek, ICT, logistiek en agrifood. Dit zijn sectoren met structurele tekorten én groeipotentieel.

In Noordoost-Brabant (waar Den Bosch onder valt) is de sector Zorg & welzijn met circa 16% van alle werknemersbanen de grootste sector in de regio, en ook de bouw, techniek en ICT zijn sterk vertegenwoordigd.

De arbeidsparticipatie is in beide regio's flink gegroeid, tot circa 75%. De participatie van mensen die niet in Nederland zijn geboren met een herkomst buiten Europa is ook gestegen tot circa 68%, maar blijft achter ten opzichte van het gemiddelde. Ook de arbeidsparticipatie van vrouwen en mensen met een opleiding op mbo-niveau 1 is lager dan gemiddeld. Ondanks de gestegen arbeidsparticipatie, is de arbeidsmarkt in beide regio's zeer krap. Deze krapte zal net als elders in Nederland verder toenemen als gevolg van vergrijzing.

De strategische verkenning onderwijsaanbod Rivor, uitgevoerd door adviesbureau Turner, en de Meerjarenagenda Arbeidsmarktregio Rivierenland laten beide zien dat er zowel een kwalitatieve als kwantitatieve mismatch is tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt in de regio Rivierenland. Er is in Rivierenland een groot onbenut arbeidsmarktpotentieel. In de praktijk blijkt echter dat momenteel het aanbod voor werkenden, statushouders en arbeidsmigranten onvoldoende flexibel is en niet goed aansluit bij hun behoeften. De arbeidsmarkt in Rivierenland vraagt bovendien in toenemende mate om mbo-studenten op niveau 4, terwijl juist de instroom in deze categorie daalt. Hier liggen kansen voor het verbeteren en verbreden van het onderwijsaanbod in Rivierenland en voor het opleiden van nieuwe doelgroepen, waardoor de arbeidsparticipatie verhoogd wordt. Dit is met het oog op de toenemende krapte op de arbeidsmarkt noodzakelijk. Beide rapporten zijn als bijlage meegestuurd bij de fusieaanvraag.

De (verwachte) structurele daling van het aantal bekostigde mbo-studenten van ROC Rivor draagt volgens de Beleidsregel bij aan een rechtvaardiging van de voorgenomen fusie tussen ROC Rivor en Koning Willem I College. Voor Koning Willem I College geldt deze noodzaak niet, maar Koning Willem I College is uit oogpunt van een geheel overlappend verzorgingsgebied een logische fusiepartner voor ROC Rivor, mede vanwege het feit dat meer dan 28% van de studenten uit Rivierenland nu al een opleiding volgt bij Koning Willem I College.

Toegankelijkheid van een divers onderwijsaanbod

De voorgenomen fusie resulteert in het beëindigen van één zelfstandige mbo-instelling, namelijk ROC Rivor. Behalve bij Koning Willem I College kunnen studenten uit Rivierenland ook onderwijs volgen bij het Hoornbeeck College (op reformatorische grondslag) en groen onderwijs bij Yuverta. Verder zijn er een aantal particuliere (mbo)opleidingen in de regio zoals IW Achterhoek Rivierenland (installatie- en elektrotechniek). Een groot aantal studenten uit Rivierenland studeert bij ROC's in omringende regio's en bij verschillende beroepscolleges.

De meerwaarde van de fusie tussen ROC Rivor en Koning Willem I College schuilt in het feit dat de fusie het mogelijk maakt een volwaardig opleidingsaanbod in Rivierenland in stand te houden als gevolg van efficiencyvoordelen, en eventueel opleidingen die gestopt zijn opnieuw aan te bieden. Het gaat met name om opleidingen in de zorg & welzijn, bouw & wonen, techniek en mobiliteit & logistiek, waar volgens de strategische verkenning van adviesbureau Turner de meeste kansen liggen. Daarmee draagt de fusie bij aan behoud van de keuzevrijheid ten aanzien van een breed en divers aanbod van beroepsopleidingen in Rivierenland, en aan de mogelijkheid om dit aanbod inhoudelijk door te ontwikkelen en toegankelijker te maken voor een bredere doelgroep.

Wat betreft bereikbaarheid en spreiding van onderwijsvoorzieningen biedt de voorgenomen fusie kansen om nabij beroepsonderwijs in stand te houden. De infrastructuur in de regio is goed

ontwikkeld. Het merendeel van de opleidingen is binnen één uur bereikbaar per openbaar vervoer, ook vanuit de randen van het verzorgingsgebied. Voor jongeren in een kwetsbare positie wordt voldaan aan de 30-minuten signaalvoorwaarde. Koning Willem I College wordt georganiseerd in regionale communities die elk beschikken over een 'Koningspunt' (servicepunt en expertisecentrum) waar studenten terecht kunnen voor informatie en ondersteuning.

De commissie is positief over het feit dat ROC Rivor onlangs een RIF subsidie toegekend heeft gekregen om het project CircuLEREN voort te zetten. In dit project voeren onderwijs en bedrijfsleven samen vernieuwende leer- en werktrajecten uit voor jongeren in een soms kwetsbare positie, statushouders en andere werkzoekenden. De projectleider onderzoekt momenteel hoe dit project bij Koning Willem I College geïmplementeerd kan worden, en of uitbreiding naar de sector techniek mogelijk is. Koning Willem I College heeft een practoraat dat onderzoek doet naar kwetsbare doelgroepen en kansrijk opleiden. Beide instellingen kunnen elkaar hierin inspireren en versterken. In het beslisdocument staat tevens het voornemen genoemd om met bedrijven in de regio Rivierenland in gesprek te gaan over alle doelgroepen in Rivierenland en hun arbeidsmarktpotentieel. In het Regioplan Krimpmiddelen, dat door ROC Rivor samen met Yuverta en Hoornbeeck College is opgesteld, is de afspraak gemaakt om specifiek over de begeleiding van kwetsbare studenten elkaar op te zoeken en good practices uit te wisselen. Dat gebeurt volgens de bestuurders o.a. via het Regionaal plan Jongerenaanpak dat voortvloeit uit de wet Van School naar Duurzaam Werk.

In het Regioplan Krimpmiddelen zijn tevens afspraken gemaakt om op basis van de strategische verkenning (inmiddels uitgevoerd door adviesbureau Turner) het regionale onderwijsaanbod in samenhang te ontwikkelen. Regionale innovatiekansen worden gezamenlijk besproken, verkend en waar mogelijk uitgevoerd. Er is afgesproken dat er regelmatig bestuurlijk overleg plaatsvindt tussen de drie instellingen. De commissie vindt het belangrijk om in de hectiek van het fusieproces de afspraken met Yuverta en Hoornbeeck College niet uit het oog te verliezen.

Samengevat blijft uit oogpunt van de Beleidsregel door de fusie de spreiding en bereikbaarheid van onderwijsvoorzieningen voldoende, ook voor jongeren in een kwetsbare positie. De commissie adviseert daarbij om de toegankelijkheid van het onderwijs voor studenten op niveau 1 en 2 niet alleen qua bereikbaarheid, maar ook inhoudelijk te blijven waarborgen in overleg met de verschillende stakeholders in de regio, en de arbeidsparticipatie te verhogen. Het voornemen om daarover met bedrijven in Rivierenland in gesprek te gaan en uit te werken in concrete plannen en afspraken is daarvoor een goed vertrekpunt.

Over de plannen rond het opleidingsaanbod merkt de commissie op dat het noodzakelijk is dat Koning Willem I College tijdig overlegt, niet alleen met Yuverta en Hoornbeeck, maar ook met opleidingen in aangrenzende regio's. Ook opleidingen in andere regio's hebben te maken met krimp, waarbij elke student telt. Voorkomen moet worden dat het starten van nieuwe opleidingen in Rivierenland elders opleidingen in problemen brengt. Tijdige en zorgvuldige afstemming is daarom noodzakelijk. Met ROC Rijn IJssel en het ROC Nijmegen zijn deze gesprekken inmiddels gestart.

(Macro)doelmatigheid

Uit de financiële kengetallen blijkt dat de financiële positie van ROC Rivor onvoldoende is om als zelfstandige instelling te blijven voortbestaan. Koning Willem I College heeft in de situatie zonder fusie een gezonde uitgangspositie. Om te voorkomen dat de fusie negatieve effecten krijgt op de financiën van Koning Willem I College, heeft Rivor in de voorbereiding op de fusie de formatie tussen 2022 en 2025 met 23 fte teruggebracht, en de verhouding tussen ondersteunend personeel en onderwijzend personeel in lijn gebracht met de verhoudingen zoals Koning Willem I College deze kent per 1-1-2027. Daarmee lijken de risico's voor Koning Willem I College voor de overname van ROC Rivor gemitigeerd. Er ligt echter een significante en noodzakelijke huisvestingsopgave in Tiel, als gevolg van achterstallig onderhoud. Het is volgens de commissie zeer wenselijk dat de fusieorganisatie de financiering daarvoor rond krijgt. Het bestuur van Koning Willem I College kijkt naar mogelijkheden om (delen) van het onderwijs bijvoorbeeld onder te brengen bij bedrijven en naar mogelijkheden om het onderwijs efficiënter in te richten. Op die manier worden de kosten beheerst. Men is inmiddels ook in gesprek met de gemeente Tiel om een geschikte locatie te vinden voor de nieuwbouw. In afwachting van de nieuwbouw worden er op dit moment enkele (low-budget) investeringen gedaan voor de inrichting van een Koningspunt en een Talentatelier, en krijgen de recepties een make-over, zodat de gebouwen een betere uitstraling krijgen.

Alle hoofdgroepen waarvoor ROC Rivor opleidt, worden ook aangeboden bij het Koning Willem I College. ROC Rivor heeft 11 opleidingen met minder dan 18 studenten, die daarmee onder de drempelwaarde zitten. De versnippering van het onderwijs over verschillende opleidingen binnen Rivor is naar verhouding te groot en naar eigen zeggen niet houdbaar. De bestuurders onderzoeken op welke manier er meer logica aangebracht kan worden in het opleidingsaanbod en welke keuzes er gemaakt moeten worden om het onderwijs meer doelmatig te maken. De fusie maakt het bijvoorbeeld mogelijk om een basisdeel of een oriëntatiejaar te volgen op de ene locatie, en een specialisatie op een andere locatie. Daarnaast kunnen volgens de bestuurders modularisering en flexibilisering positief aan bijdragen aan de doelmatigheid van het onderwijs. De commissie acht het aannemelijk dat de fusie schaalvoordelen oplevert. De klassen kunnen beter gevuld worden en het directe personeel kan daardoor efficiënter ingezet worden, wat gunstig is voor de doelmatigheid van het onderwijs.

Zowel Rivor als Koning Willem I College voldoen voor de opleidingen op niveau 2, 3 en 4 aan de norm uit de beleidsregel Macrodoelmatigheid dat minimaal 70% procent van de afgestudeerden een jaar na afstuderen minimaal 12 uur per week werk moeten hebben en dat minimaal 50% een baan heeft dat past bij het niveau van de opleiding. Er zijn per domein wel verschillen. Binnen de domeinen administratie en economie, handel en ondernemerschap, media en vormgeving wordt niet voldaan aan deze norm. Daarbij tekenen wij aan dat uit eerder onderzoek van de CMMBO blijkt dat veel studenten een studie in het domein administratie en economie kiezen met als doel om door te studeren aan het hbo. Opleidingen in het domein handel en ondernemerschap leiden veel studenten op voor zelfstandig ondernemerschap.

Als onderdeel van de fusie is in Rivierenland een omgevingsraad geïnstalleerd. De omgevingsraad kan een belangrijke bijdrage leveren aan de opvolging van de aanbevelingen uit de strategische

verkenning, waarmee het opleidingsaanbod beter wordt afgestemd op de regionale context. Dit draagt bij verbetering van de externe macrodoelmatigheid.

Samengevat komt de commissie tot de conclusie dat de macrodoelmatigheid van de fusieorganisatie voldoet aan de eisen uit de beleidsregel, en dat de randvoorwaarden aanwezig zijn om de externe macrodoelmatigheid verder te verbeteren op basis van de aanbevelingen van de omgevingsraad. De commissie acht het wel noodzakelijk dat Koning Willem I College over wijzigingen in het opleidingsportfolio tijdig overlegt met zowel Yuverta en het Hoornbeeck College als met opleidingen in aangrenzende regio's over een evenwichtige spreiding van opleidingen in de regio.

Kwaliteit en responsiviteit van het onderwijs
Bij zowel ROC Rivor als bij Koning Willem I College is de kwaliteit van het onderwijs op orde, blijkt uit rapportages van de onderwijsinspectie en Job-monitor. Het onderwijs wordt in de fusieorganisatie georganiseerd in vijf regionale communities, waarin onderwijs, studenten, werkveld en de lokale omgeving met elkaar zijn verbonden, en het onderwijs in co-creatie met het regionale bedrijfsleven wordt ontwikkeld. Er wordt toegewerkt naar een hybride leeromgeving. De fusie kan de onderwijskundige diversiteit van het onderwijsaanbod in Rivierenland vergroten, bijvoorbeeld door de ervaring van Koning Willem I College te gebruiken rond digitalisering en modularisering van het onderwijs waarmee ingespeeld kan worden op verschillende behoeften van uiteenlopende doelgroepen.

Elke community heeft een Talent Atelier waar studenten samen met het werkveld interdisciplinair werken aan echte, actuele praktijkvraagstukken. In Rivierenland worden de opleidingen installatietechniek, metaal, elektro en bouwopleidingen mogelijk op één locatie ondergebracht in Geldermalsen, waardoor mogelijkheden ontstaan voor het ontwikkelen van cross-overs en het aanbieden van generieke vakken. Daarnaast kan ook de gewenste nieuwbouw in Tiel een positief effect hebben op de kwaliteit van het onderwijs. Tenslotte speelt de omgevingsraad een rol om de responsiviteit, en daarmee de kwaliteit, van het onderwijs te versterken.

Koning Willem I College beschikt over drie practoraten, elk met een eigen driejarig onderzoeksplan en een kenniskring. Deze practoraten kunnen een extra impuls geven aan de innovatie en kwaliteit van de opleidingen in Rivierenland. Beide instellingen hebben ervaring met het begeleiden van jongeren zonder startkwalificatie, statushouders, zij-instromers en werkzoekenden. De fusie maakt het mogelijk om innovatieve onderwijsconcepten die deze groepen kans bieden op duurzaam werk uit te wisselen.

Samengevat stelt de Commissie vast dat de fusieorganisatie ambities heeft de kwaliteit en responsiviteit van het onderwijs in Rivierenland te versterken en dat de fusie hiervoor in beginsel goede randvoorwaarden schept.

Menselijke maat
Vijf regionale communities vormen bij Koning Willem I College de thuisbasis voor medewerkers en studenten. Deze communities zijn bij Koning Willem I College nog in ontwikkeling. De

invlechting van ROC Rivor is een kans om Rivierenland daarin een voortrekkersrol te laten vervullen en ervaring op te doen met community-gericht werken. Rivierenland heeft een eigen, kenmerkende arbeidsmarkt. Daarom krijgt de community Rivierenland een eigen omgevingsraad, die inmiddels van start is gegaan. De community in Rivierenland heeft daarnaast, net als de andere communities, een eigen 'Koningspunt' (servicepunt), d.w.z.: één loket, waar studenten, medewerkers en het werkveld terecht kunnen voor informatie, ondersteuning en dienstverlening.

De organisatie wordt aangestuurd via een matrixstructuur. De communitydirecteur is boegbeeld in de regio en verantwoordelijk voor de externe verankering. De communitydirecteur is tevens verantwoordelijk voor de interne aansturing. Domeindirecteuren zijn verantwoordelijk voor de collegebrede inrichting, samenhang en innovatie van onderwijs. Een lid van het college van bestuur van Koning Willem I College zal regelmatig aanwezig zijn op de locaties in Rivierenland. De opzet om het onderwijs te organiseren in een community met een eigen omgevingsraad en een op de regionale arbeidsmarkt afgestemd onderwijsaanbod vormt een goede basis voor het behoud van de couleur locale in Rivierenland, mits de communitydirecteur binnen de kaders van Koning Willlem I College voldoende ruimte krijgt voor een eigen aanpak en werkwijze die past bij de eigen regionale cultuur en arbeidsmarkt in Rivierenland.

De medezeggenschap van de medewerkers en de studenten is vanaf 1 augustus 2027 belegd bij respectievelijk één ondernemingsraad en één studentenraad. De ondernemingsraden kunnen gedurende de overgangssituatie kiezen voor een tijdelijke ondernemingsraad (TOR), die namens beide ondernemingsraden de bevoegdheden uitoefent. De studentenraad organiseert panelgesprekken met studenten op de diverse locaties.

Het HR-beleid beleid van Koning Willem I wordt organisatiebreed leidend en de ondersteunende diensten en systemen van Rivor worden ingevoegd in de werkwijze van Koning Willem I College. Bij de ondersteunende diensten heeft inmiddels een stevige herstructurering plaatsgevonden ter voorbereiding op de fusie. Sommige medewerkers kunnen deze veranderingen als verlies ervaren. De bestuurders realiseren zich dat er feitelijk sprake is van een 'invoeging' van Rivor in het KW1C en dat de impact voor de medewerkers groot zal zijn en gevolgen kan hebben voor hun werkgeluk. Hier zal in de onboarding en communicatie aandacht voor zijn. Leidinggevenden worden getraind en voorbereid om medewerkers zo goed mogelijk te begeleiden tijdens de transitie, waarbij ook aandacht is voor mogelijk negatieve effecten.

Het uitgangspunt om te werken vanuit een community vormt volgens de commissie een goede basis voor behoud van de menselijke maat voor studenten en medewerkers en draagt bij aan een positieve beoordeling van de voorgenomen fusie. De commissie vindt het daarbij noodzakelijk dat er tijdens en ook na de transitiefase voldoende aandacht blijft voor eventuele gevoelens van verlies, voor cultuurverschillen, en voor het behoud van een couleur locale in Rivierenland.

Intern en extern draagvlak
Om de organisatie fusieklaar te maken, zijn onder leiding van een stuurgroep (bestaande uit de voorzitters van bestuur van beide instellingen en een interne programmamanager) werkgroepen

geformeerd waaraan medewerkers van beide organisaties deelnamen. De fusie-effectrapportage en het bijbehorende beslisdocument zijn tot stand gekomen door samenwerking van een aantal medewerkers vanuit beide organisaties. Tevens zijn beide organisaties eind februari en begin maart 2026 in gesprek gegaan met studenten, medewerkers en externe stakeholders van beide organisaties, met als doel om hen te informeren, vragen te beantwoorden en mogelijke kansen en zorgen te bespreken. Verslagen van deze gesprekstafels zijn als bijlage meegestuurd bij de fusieaanvraag.

Om betrokkenheid en draagvlak te versterken is voor medewerkers van Rivor een onboarding programma ontwikkeld en worden er individuele en teamscholingen aangeboden, o.a. op het gebied van AI en leiderschap. Op teamniveau worden werkvormen aangeboden om de kennismaking en samenwerking tussen medewerkers van Rivor en het Koning Willem I College te stimuleren. Daarnaast zijn er live-meetings, nieuwsbrieven en 'Rivor Talks' waarin alle medewerkers van Rivor worden geïnformeerd over de voortgang van het fusieproces. Veel medewerkers van Rivor zien volgens de huidige interim bestuurder dat de fusie ook kansen biedt om gebruik te maken van het brede professionaliseringsaanbod van Koning Willem I College. Ook de installatie van de omgevingsraad is zowel door medewerkers als door bedrijven goed ontvangen. De interim bestuurder van Rivor ziet daardoor nieuw elan binnen de organisatie.

Zowel de raden van toezicht als de ondernemingsraden en de studentenraden van beide instellingen hebben positief geadviseerd over de fusieplannen en overeenstemming bereikt, respectievelijk goedkeuring verleend. Zij zijn vanaf de start van het proces in het voorjaar van 2023 actief betrokken en geïnformeerd. Voorafgaand aan het tekenen van de samenwerkingsovereenkomst in september 2025, is aan de medezeggenschapsraden en raden van toezicht advies gevraagd. De ondernemingsraden van beide instellingen hebben daarbij gevraagd om snel duidelijkheid te geven over de concrete gevolgen van de fusie voor de medewerkers, en de transitieplannen concreter uit te werken zodat deze ook evalueerbaar worden. Ook vragen beide ondernemingsraden aandacht voor het opvangen van eventuele toename van werkdruk als gevolg van de fusie. Volgens de bestuurders vindt er regelmatig overleg plaats met de medezeggenschapsraden. Zij zien daar geen risico's.

Zowel de goedkeuringen van de raden van toezicht als de adviezen en overeenstemmingen van de ondernemingsraden en studentenraden zijn als bijlage de fusieaanvraag meegestuurd.

Rivor heeft met OCW intensief contact gehad over deze fusie. De instellingen hebben voor en tijdens het fusieonderzoek de scholen voor voortgezet onderwijs, bedrijven en maatschappelijke partners (in meerdere gespreksrondes) geïnformeerd over de achtergronden van het voornemen om tot een fusie aan te gaan en hen om feedback gevraagd. Adhesieverklaringen van alle gemeenten in Rivierenland, de gemeente Den Bosch en van alle deelnemers aan de omgevingsraad Rivierenland zijn als bijlage toegevoegd bij de fusieaanvraag. Daarnaast is er een overleg geweest met de onderwijsvakbonden om hen mee te nemen in het proces.
Samengevat is de CMMBO van oordeel dat de medezeggenschapsraden goed betrokken zijn geweest bij de voorbereiding van de fusie, en dat er intern voldoende draagvlak lijkt voor de fusie. Tevens is er een uitgebreid onboardingprogramma om de medewerkers van Rivor te incorporeren

in de fusieorganisatie. Blijvende, intensieve communicatie met medewerkers en betrokken studenten is volgens de commissie ook na de fusie nodig om het interne draagvlak te bestendigen en om oog te blijven houden voor cultuurverschillen.

Conclusie

Op basis van artikel 2.1.11 van de WEB kan de minister van OCW goedkeuring onthouden indien als gevolg van de fusie de daadwerkelijke variatie van het onderwijsaanbod, in het opzicht van de diversiteit van onderwijsaanbieders in het middelbaar beroepsonderwijs, gelet op het geheel van de voorzieningen op het gebied van het onderwijs, op significante wijze wordt belemmerd. Op basis van voorgaande overwegingen komt de Commissie tot de conclusie dat de fusie door beide partijen goed voorbereid is, hetgeen de kans van slagen op een succesvolle overname vergroot. De variatie van het onderwijsaanbod en de toegankelijkheid van het onderwijs zijn niet in het geding en er is voldoende draagvlak bij betrokken interne en externe stakeholders. De fusie kan bijdragen aan het continueren van een breed onderwijsaanbod in de regio Rivierenland en aan de kwaliteit van het onderwijs, omdat de fusiepartners gebruik kunnen maken van elkaars expertise.

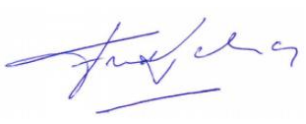
De commissie geeft als aandachtspunten mee om, in overleg met de omgevingsraad en andere stakeholders, de doelmatigheid van het opleidingsaanbod verder te versterken en oog te blijven houden voor cultuurverschillen, en de toegankelijkheid van het onderwijs voor studenten met een kwetsbare positie ook inhoudelijk te blijven waarborgen, zodat zij na de opleiding vaker aan het arbeidsproces gaan deelnemen. De onlangs toegekende RIF-subsidie kan aan dat laatste een waardevolle bijdrage leveren. Daarnaast acht de commissie het noodzakelijk dat Koning Willem I College tijdig overlegt andere opleidingen in de regio en aangrenzende regio's, zowel over het instandhouden van kleine, arbeidsmarktrelevante opleidingen als over het ontwikkelen van nieuwe opleidingen in Rivierenland, en gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen voor een evenwichtige spreiding van opleidingen in de regio.

Advies

De Commissie macrodoelmatigheid mbo adviseert de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap goedkeuring te verlenen aan de voorgenomen bestuurlijke en institutionele fusie ROC Rivor en Koning Willem I College.

Hoogachtend,

De Commissie macrodoelmatigheid mbo

A. Paling MBA
Voorzitter

E. Lucker
Secretaris